

1. Indledning

1.1. Lovforslagets baggrund m.v.

Lovforslaget udmønter, som det fremgår af regeringsgrundlaget fra 2005 »Nye mål« og regeringsgrundlaget fra november 2007 »Mulighedernes samfund«, en bred politisk aftale om at modernisere reguleringen og organiseringen af den danske vandsektor med henblik på, at vandsektoren effektivt og økonomisk sikrer forsyning af rent og sundt drikkevand og en effektiv afledning af spildevand.

Lovforslaget og det samtidig fremsatte forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om vandforsyning, lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. og forskellige andre love (herefter samlelovsforslaget) er sammen med lov nr. 534 af 6. juni 2007 om kommuners afståelse af vandforsyninger og spildevandsforsyninger en udmøntning af den aftale.

Lovforslaget omfatter bl.a.:

- Bestemmelser, der fastsætter en pligt for vandselskaber til at deltage i benchmarking.
- Bestemmelser, der fastsætter en pligt for miljøministeren til at fastsætte nærmere regler om prislofter, som indføres for vandselskabernes takster.
- Bestemmelser, der fastsætter en pligt for miljøministeren til at fastlægge nærmere regler for et forsyningssekretariat, der er ansvarlig for gennemførelse af benchmarking og fastsættelse af prislofter.
- Bestemmelser, der fastsætter krav til kommunernes organisering af vandselskaber.
- Bestemmelser, der fastsætter rammer for vandselskabers påbegyndelse af nye aktiviteter samt fastlægger, at aktiviteter forbundet med vand- eller spildevandsforsyning i det enkelte vandselskab skal holdes regnskabsmæssigt adskilte.
- Bestemmelser, der fastsætter, at miljøministeren kan fastsætte nærmere krav til vandselskabers regnskaber og regnskabsføring.
- Bestemmelser, der fastsætter, at miljøministeren skal oprette en teknologiudviklingsfond for vandsektoren og udpege fondens bestyrelse.

Af regeringens udspil »Grøn markedsøkonomi – mere miljø for pengene« fra april 2003 fremgik, at vandsektorens organisering skulle gennemgås med henblik på at vurdere, om sektoren kan opnå øget omkostningseffektivitet, og om der kan skabes mere konkurrence i sektoren.

Baggrunden herfor var Konkurrenceregørelsen 2003, som pegede på et betydeligt effektiviseringspotentiale inden for vandsektoren, som redegørelsen ansløgte til over 1 mia. kr. årligt, hvis alle forsyningsvirk-

somheder og vandselskaber kan gøres lige så effektive som de bedste i branchen. Samtidig blev der påvist store forskelle på, hvad forbrugerne betaler for vand- og spildevandsforsyning. Det Økonomiske Råds halvårsrapport fra 2004 pegede også på betydelige effektiviseringsmuligheder i vandsektoren.

Konkurrenceregørelsen vurderede, at der ikke er et tilsvarende effektiviseringspotentiale for de private, forbrugerejede vandforsyningsselskaber. En række af de forbrugerejede vandforsyningsselskaber er traditionelt blevet drevet med fokus på lave takster. Der vurderes derfor ikke at være samme effektiviseringsmuligheder i de private vandforsyningsselskaber som i resten af vandsektoren.

På grundlag af Konkurrenceregørelsen 2003 blev der nedsat et embedsmandsudvalg under Miljøstyrelsens formandskab med deltagelse af Erhvervs- og Byggestyrelsen, Konkurrencestyrelsen under Økonomi- og Erhvervsministeriet, Finansministeriet, Indenrigs- og Sundhedsministeriet og Skatteministeriet med henblik på at gennemføre en analyse af vandsektorens organisation og regulering. Embedsmandsudvalgets anbefalinger blev i efteråret 2005 offentliggjort i form af et idéoplæg med titlen »Serviceeftersyn af vandsektoren«. Samtidig blev 10 notater udarbejdet i forbindelse med at embedsmandsudvalgets arbejde blev offentliggjort. Idéoplægget var i perioden 13. oktober 2004 til 1. december 2005 udsendt i høring til en række organisationer og myndigheder.

1.2. Politisk aftale om vandsektoren

På baggrund af idéoplægget og de modtagne høringsvar blev der den 1. februar 2007 indgået forlig mellem Folketingets partier, bortset fra Det Radikale Venstre, om en aftale for en mere effektiv vandsektor.

Den politiske aftale om den fremtidige regulering og organisering af vandsektoren bygger på følgende elementer

- at kravene til miljø, sundhed og forsynings sikkerhed skal fastholdes,
- at vandsektorens effektiviseringspotentiale skal udnyttes til gavn for forbrugerne og miljøet,
- at den økonomiske regulering skal understøtte effektiviseringen af sektoren,
- at der ikke tilsigtes en ændring af ejerforholdene i vandsektoren,
- at der er behov for økonomiske midler til at imødegå investerings- og fornyelsesbehov, bl.a. også til teknologiudvikling,
- at der skal ske en klar adskillelse af drifts- og myndighedsansvar,